

C/2024/6830

29.11.2024

ZALECENIE RADY

z dnia 21 października 2024 r.

w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Rumunii

(C/2024/6830)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽³⁾, którym ustanowiono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwany dalej „Instrumentem”), weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej Instrument przyczynia się do osiągnięcia odbudowy gospodarczej i społecznej oraz do wdrażania zrównoważonych reform i inwestycji, w szczególności reform i inwestycji, których celem jest promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz Unii i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.
- (2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 ⁽⁴⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie REPowerEU”), które zostało przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r., ma na celu stopniowe redukcowanie zależności Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Pomogłoby to w osiągnięciu bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Rumunia dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.

- (3) W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała komunikat zatytułowany „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”, aby wnieść wkład w podejmowanie decyzji politycznych i stworzyć warunki ramowe dla zwiększenia wzrostu. W komunikacie tym określono ramy konkurencyjności oparte na dziewięciu wzajemnie potęgujących się czynnikach. Wśród tych czynników na pierwszy plan wysuwają się: dostęp do kapitału prywatnego, badania naukowe i innowacje, edukacja i umiejętności oraz funkcjonujący jednolity rynek jako najważniejsze obszary polityki, których powinny dotyczyć reformy i inwestycje mające sprostać obecnym wyzwaniom związanym z produktywnością, a także wzmocnić długoterminową konkurencyjność Unii i jej państw członkowskich. W dniu 14 lutego 2024 r. Komisja wydała komunikat zatytułowany „Roczne sprawozdanie dotyczące jednolitego rynku i konkurencyjności za 2024 r.”. W komunikacie tym wyszczególniono mocne i słabe strony europejskiego jednolitego rynku pod względem konkurencyjności i prześledzono rozwój sytuacji w skali roku pod kątem wskazanych dziewięciu czynników konkurencyjności.
- (4) W dniu 21 listopada 2023 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024), rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2024 r. W dniu 22 marca 2024 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego (2024) skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 21 listopada 2023 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2024 r., w którym wskazała Rumunię jako jedno z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia i w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu (2024), w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽⁵⁾ (zwane dalej „zaleceniem dla strefy euro (2024)”) w dniu 12 kwietnia 2024 r. oraz wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu w dniu 11 marca 2024 r.
- (5) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te obejmują nowe rozporządzenie (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego, zmienione rozporządzenie (WE) nr 1467/97 ⁽⁶⁾ w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu i zmienioną dyrektywę Rady 2011/85/UE ⁽⁷⁾ w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego mają na celu wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego promują także poczucie odpowiedzialności na poziomie krajowym i koncentrują się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie na skuteczniejszym i spójniejszym egzekwowaniu przepisów. Każde państwo członkowskie musi przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne zawierają zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji zaplanowane na okres najbliższych 4 lub 5 lat, w zależności od zwykłej długości kadencji ustawodawcy krajowego. Ścieżka wydatków netto ⁽⁸⁾ w ramach krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego musi spełniać wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, w tym wymogi dotyczące wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % produktu krajowego brutto (PKB) oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o maksymalnie 3 lata. Aby pomóc w przygotowaniu tych krajowych średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych, w dniu 21 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała wskazówki dotyczące informacji, jakie państwa członkowskie mają przedstawiać w swoich krajowych średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych i rocznych sprawozdaniach z postępów. Zgodnie z art. 5 i 36 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja w stosownych przypadkach przekazała państwom członkowskim trajektorie referencyjne i informacje techniczne. Państwa członkowskie muszą przedłożyć swoje krajowe

⁽⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 kwietnia 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj>).

⁽⁸⁾ Wydatki netto zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263: „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrejonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

średniookresowe plany budżetowo-strukturalne do dnia 20 września 2024 r., chyba że dane państwo członkowskie i Komisja uzgodnią przedłużenie tego terminu o rozsądny okres. Państwa członkowskie – zgodnie ze swoimi krajowymi ramami prawnymi – mogą poddać projekt krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego pod dyskusję na forum parlamentu krajowego, zwrócić się do niezależnej instytucji fiskalnej o wydanie opinii oraz przeprowadzić konsultacje z partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami krajowymi.

- (6) W 2024 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal przebiega w sposób zgodny z wdrażaniem Instrumentu. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach lub znacznej części tych wyzwań. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020, 2022 i 2023 pozostają równie aktualne w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które zostały uzupełnione, zaktualizowane lub zmienione zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (7) W dniu 31 maja 2021 r. Rumunia przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny określonymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 29 października 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Rumunii⁽⁹⁾, którą to decyzję zmieniono w dniu 8 grudnia 2023 r. zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego z tytułu bezwrotnego wsparcia finansowego i zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zmiany planu odbudowy i zwiększania odporności z powodu obiektywnych okoliczności, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU⁽¹⁰⁾. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia przez Komisję decyzji zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241, stwierdzającej, że Rumunia osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.
- (8) W dniu 13 maja 2024 r. Rumunia przedłożyła swój krajowy program reform na 2024 r. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2024 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Rumunii z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (9) W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2024 r. dotyczące Rumunii. Oceniono w nim postępy Rumunii we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2023 oraz podsumowano realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Rumunię. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w odniesieniu do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Rumunii we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (10) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji w odniesieniu do Rumunii na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. Główne ustalenia z oceny podatności Rumunii na zagrożenia makroekonomiczne, którą służby Komisji przeprowadziły do celów tego rozporządzenia opublikowano w marcu 2024 r. W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja stwierdziła, że w Rumunii występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Rumunia boryka się w szczególności z podatnością na zagrożenia związaną z bilansem płatniczym, głównie z powodu znacznego i rosnącego deficytu publicznego, który pozostaje problemem, podczas gdy znaczna presja cenowa i kosztowa nadal rośnie, a podejmowane działania w ramach polityki nie są stanowcze. Deficyt obrotów bieżących uległ pewnej poprawie w 2023 r., głównie ze względu na niższe spożycie prywatne i poprawę wskaźnika terms of trade, ale pozostaje wysoki i przewiduje się, że w tym roku utrzyma się na stałym poziomie, a w 2025 r. ulegnie poprawie. W rezultacie międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto mierzona jako odsetek PKB nie poprawia się już pomimo wysokiego wzrostu nominalnego PKB i istnieje ryzyko, że dalsze utrzymywanie się dużych deficytów obrotów bieżących sprawi, że ujemna wartość tej pozycji będzie coraz wyższa. Inflacja ogólna i bazowa spadły, ale inflacja bazowa utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, tylko nieznacznie poniżej wartości szczytowej osiągniętej w 2023 r., i jest wyższa niż przed rokiem. Dynamika wynagrodzeń i kosztów pracy przyspieszyła w 2023 r. i była nadal silna w 2024 r., co częściowo wynikało z dużych podwyżek płacy minimalnej i wynagrodzeń w sektorze publicznym w warunkach kurczących się zasobów pracy. Doprowadziło to do problemów związanych z konkurencyjnością kosztową, podczas gdy konkurencyjność pozacenowa jest nadal hamowana przez bariery strukturalne. Wszystkie te czynniki zwiększają obawy dotyczące utrwalenia się utraty konkurencyjności oraz opóźnień w poprawie bilansu handlowego, która jest konieczna. Sytuacja budżetowa, która w głównej mierze odpowiada za wysoki deficyt obrotów bieżących, pogorszyła się w ciągu ostatniego roku. Prognozuje się, że w latach 2024 i 2025 już i tak znaczny deficyt budżetowy nieco się pogorszy. Relacja długu publicznego do PKB nieznacznie wzrosła pomimo wysokiego wzrostu nominalnego PKB i – na poziomie 50,9 % – pozostaje umiarkowana, ale jej duża część jest denominowana w walucie obcej. Utrzymywanie się wysokich deficytów publicznych może zwiększyć

⁽⁹⁾ ST 12319/21 i ST 12319/21 ADD 1.

⁽¹⁰⁾ Decyzja wykonawcza Rady z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 29 października 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Rumunii (ST 15833/23 i ST 15833/23 ADD 1).

zadłużenie zewnętrzne i sprawić, że Rumunia będzie bardziej zależna od zewnętrznych źródeł finansowania, a przez to bardziej podatna na zmiany nastrojów wśród inwestorów i wstrząsy zewnętrzne. Działania w ramach polityki mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych podatności na zagrożenia nie są stanowcze. Wiarygodna ścieżka konsolidacji budżetowej jest konieczna, aby zmniejszyć zagrożenia dla stabilności gospodarki. Wymaga zastosowania się do zaleceń w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz pełnego wdrożenia reform fiskalno-strukturalnych przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności – w szczególności reform mających na celu strukturalne zwiększenie dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych – oraz znacznie bardziej rygorystycznej kontroli wydatków niż w poprzednich latach. Innym korzystnym dla konkurencyjności krokiem byłoby wdrożenie reform i inwestycji przewidzianych w planie odbudowy i zwiększania odporności wykraczających poza reformy i inwestycje fiskalno-strukturalne.

- (11) Zgodnie z danymi zweryfikowanymi przez Eurostat deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Rumunii, który w 2022 r. wynosił 6,3 % PKB, wzrósł do 6,6 % w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z poziomu 47,5 % PKB na koniec 2022 r. do 48,8 % PKB na koniec 2023 r.
- (12) Rumunia jest objęta procedurą nadmiernego deficytu od 2020 r. W dniu 3 kwietnia 2020 r. Rada przyjęła – na podstawie art. 126 ust. 6 Traktatu – decyzję (UE) 2020/509 ⁽¹¹⁾ w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Rumunii w związku z przewidywanym niespełnieniem w 2019 r. kryterium deficytu określonego w Traktacie oraz wydała – na podstawie art. 126 ust. 7 Traktatu – zalecenie ⁽¹²⁾ mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego najpóźniej do 2022 r. W obliczu głębokiego spadku aktywności gospodarczej w związku z pandemią COVID-19 w dniu 18 czerwca 2021 r. Rada przyjęła – na mocy art. 126 ust. 7 Traktatu (TFUE) – zmienione zalecenie ⁽¹³⁾ dla Rumunii mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Rumunii najpóźniej do 2024 r. („zalecenie z dnia 18 czerwca 2021 r.”).
- (13) W swoim zaleceniu z dnia 18 czerwca 2021 r. Rada zaleciła, aby Rumunia zmniejszyła deficyt nominalny do 8,0 % PKB w 2021 r., 6,2 % PKB w 2022 r., 4,4 % PKB w 2023 r. i 2,9 % PKB w 2024 r. Było to spójne z utrzymaniem wskaźników wzrostu nominalnego publicznych wydatków pierwotnych netto na poziomie 3,4 % w 2021 r., 1,3 % w 2022 r., 0,9 % w 2023 r. i 0,0 % w 2024 r. Odpowiadało to rocznym korektom strukturalnym wynoszącym 0,7 % PKB w 2021 r., 1,8 % PKB w 2022 r., 1,7 % PKB w 2023 r. oraz 1,5 % PKB w 2024 r. W zaleceniu z dnia 18 czerwca 2021 r. określono również, że wszelkie nadzwyczajne dochody należy wykorzystać do zmniejszenia deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz że Rumunia powinna co najmniej co sześć miesięcy składać sprawozdania z działań podjętych w celu wdrożenia zalecenia aż do czasu skorygowania nadmiernego deficytu.
- (14) W 2023 r. deficyt nominalny osiągnął poziom 6,6 % PKB i zdecydowanie odbiegał od wartości docelowej określonej w ramach procedury nadmiernego deficytu jako 4,4 % PKB. Głównym powodem tego odchylenia był utrzymujący się wysoki wzrost wydatków publicznych, spowodowany w znacznej mierze transferami socjalnymi, wydatkami na towary i usługi oraz wydatkami kapitałowymi. Na deficyt nominalny w 2023 r. miało również wpływ ujęcie w statystykach płatności wynagrodzeń w sektorze publicznym (o wartości 0,5 % PKB) w następstwie orzeczeń sądowych. Co ważne, otoczenie makroekonomiczne sprzyjało konsolidacji budżetowej. Wyniki gospodarcze Rumunii od czasu przyjęcia zalecenia z czerwca 2021 r. są zasadniczo zgodne z oczekiwaniami pomimo wstrząsów gospodarczych, które miały miejsce od tego czasu. Wzrost dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych jest znacznie szybszy, niż przewidywano, ze względu na strukturę wzrostu gospodarczego przynoszącą duże wpływy podatkowe oraz na wysoką inflację.
- (15) Wysiłek fiskalny w 2023 r. był mniejszy niż zalecała Rada. Strukturalne saldo budżetowe Rumunii nie uległo znaczącej zmianie w 2023 r., podczas gdy Rada zaleciła poprawę o 1,7 % PKB. Wzrost wydatków pierwotnych netto (skorygowany o środki jednorazowe i środki polityki fiskalnej po stronie dochodów) był w 2023 r. wyższy niż zalecano i wyniósł 11,8 % PKB, podczas gdy zalecana przez Radę wartość docelowa wynosiła 0,9 %. Podobnie jak w poprzednich latach objętych zaleceniem z dnia 18 czerwca 2021 r. większość nadzwyczajnych dochodów została wykorzystana na sfinansowanie dodatkowych wydatków. W związku z powyższym Komisja jest zdania, że Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r.
- (16) W dniu 10 maja 2024 r. władze Rumunii zgłosiły „działania podjęte w celu skorygowania nadmiernego deficytu”. W sprawozdaniu tym potwierdzono przewidziany w budżecie docelowy deficyt publiczny na poziomie 4,9 % PKB w 2024 r., ale podkreślono również, że wykonanie budżetu w pierwszych trzech miesiącach roku doprowadziło do publicznego deficytu budżetowego wyższego o 2,06 % PKB, czyli o 0,6 punktu procentowego PKB, od deficytu odnotowanego w tym samym okresie w 2023 r., kiedy to deficyt za cały rok wyniósł 6,6 % PKB. Ten wyższy deficyt

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/509 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Rumunii (Dz. U. L 110 z 8.4.2020, s. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/509/oj>).

⁽¹²⁾ Zalecenie Rady z dnia 3 kwietnia 2020 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Rumunii (Dz.U. C 116 z 8.4.2020, s. 1).

⁽¹³⁾ Zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Rumunii (Dz.U. C 304 z 29.7.2021, s. 111).

w pierwszych trzech miesiącach 2024 r. w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. jest spowodowany przede wszystkim szybkim wzrostem wydatków publicznych wynikającym głównie z wyższych wydatków inwestycyjnych.

- (17) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. realny PKB wzrośnie o 3,3 % w 2024 r. i 3,1 % w 2025 r., a inflacja mierzona przez zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych (HICP) wyniesie 5,9 % w 2024 r. i 4,0 % w 2025 r.
- (18) W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się deficyt publiczny w wysokości 6,9 % PKB w 2024 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 50,9 % do końca 2024 r. Prognozowany wzrost deficytu w 2024 r. wynika przede wszystkim z szybkiego wzrostu bieżących wydatków publicznych. Oczekuje się, że dynamika wzrostu wynagrodzeń w sektorze publicznym znacznie przyspieszy w ślad za niedawnymi uznaniowymi podwyżkami płac w sektorach edukacji, zdrowia i obronności. Ponowne obliczenie wysokości świadczeń w kontekście reformy systemu emerytalnego będzie wiązało się z krótkoterminowymi kosztami w latach 2024 i 2025; ale przyniesie następnie znaczne oszczędności w perspektywie średnio- i długoterminowej. Oczekuje się, że w 2024 r. wartość inwestycji publicznych jako odsetek PKB pozostanie zasadniczo stabilna i utrzyma się na wysokim poziomie z 2023 r. ze względu na szybko rosnące wydatki kapitałowe władz lokalnych oraz wykorzystanie środków z Instrumentu.
- (19) Oczekuje się, że w 2024 r. dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych będą rosły w szybszym tempie niż nominalny PKB ze względu na strukturę wzrostu gospodarczego generującą duże wpływy podatkowe, wysiłki podejmowane na rzecz poprawy poboru podatków poprzez cyfryzację systemu podatkowego oraz wpływ przyjętego jesienią 2023 r. pakietu środków zwiększających dochody, który ma zwiększyć dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych o około 1 % PKB. Pakiet ten polega głównie na podwyższeniu opodatkowania osób prawnych, w szczególności w przypadku mikroprzedsiębiorstw, na podwyższeniu opodatkowania osób fizycznych, wynikającym z częściowego zniesienia preferencyjnych rozwiązań podatkowych w sektorach budownictwa i rolnictwa, na zniesieniu obniżonych stawek podatku od wartości dodanej na wybrane towary i usługi, na podwyższeniu podatku akcyzowego oraz na specjalnym podatku od obrotów banków i przedsiębiorstw wielonarodowych. Pakiet obejmuje również środki po stronie wydatków, m.in. racjonalizację wydatków w zakresie administracji publicznej i zaostrzenie warunków kwalifikowalności urzędników państwowych do otrzymywania bonów wakacyjnych i dodatków żywnościowych. Zgodnie z szacunkami Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2024 r. będzie zasadniczo neutralny, na poziomie 0,1 % PKB.
- (20) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. wydatki mające zostać sfinansowane za pomocą bezzwrotnego wsparcia (zwanego dalej „dotacjami”) z Instrumentu wyniosą w 2024 r. 1,0 % PKB, podczas gdy w 2023 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 0,1 % PKB. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu umożliwią wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające produktywność bez wywierania bezpośredniego wpływu na saldo lub dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Rumunii. Rumunia zakłada, że w 2024 r. wydatki pokrywane z pożyczek w ramach Instrumentu wyniosą 0,2 % PKB, a w 2025 r. – 1,2 %, podczas gdy w 2023 r. wynosiły 0,3 % PKB.
- (21) W dniu 14 lipca 2023 r. Rada zaleciła ⁽¹⁴⁾ ponadto Rumunii, aby w latach 2023 i 2024 podjęła działania w celu jak najszybszego wycofania obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystania uzyskane w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego. Rada zaleciła ponadto, aby, w przypadku gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych lub dalszego stosowania dotychczasowych środków wsparcia, Rumunia zapewniła, by takie środki wsparcia były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2024 r. koszt budżetowy netto ⁽¹⁵⁾ nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii szacowany jest na poziomie 0,3 % PKB w 2023 r. i ma wynieść -0,1 % PKB w latach 2024 i 2025. Systemy wsparcia o ogólnym wpływie wynoszącym 0,5 % PKB w 2024 r. i 0,4 % PKB w 2025 r. mają pozostać w mocy, ale przewiduje się, że ich wpływ zostanie zrównoważony przez podatki od nieoczekiwanych zysków przedsiębiorstw zajmujących się produkcją i dystrybucją energii. Koszty budżetowe środków wsparcia ukierunkowanych na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji jest szacowany na 0,2 % PKB w 2024 r., z czego mniej niż 0,1 % PKB umożliwi utrzymanie sygnału cenowego, zachęcając do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i zwiększenia efektywności energetycznej. Gdyby oszczędności uzyskane ze zmniejszenia kosztów budżetowych netto nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii zostały wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego zgodnie z zaleceniami Rady, z prognoz tych wynikałoby dostosowanie fiskalne wynoszące 0,4 % PKB w 2024 r., a wydatki pierwotne netto finansowane z zasobów krajowych wniosłyby, według prognozy, ekspansywny wkład w kurs polityki fiskalnej wynoszący 1,2 % PKB w tym roku. Nie planuje się jak najszybszego wycofania nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii w latach 2023 i 2024. Może to być sprzeczne z zaleceniami Rady. Oprócz tego nie przewiduje się, że uzyskane w ten sposób oszczędności zostaną w pełni wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego. Zagrożenia te nie są zgodne z zaleceniem Rady.

⁽¹⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie krajowego programu reform Rumunii na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Rumunię programu konwergencji na 2023 r. (Dz.U. C 312 z 1.9.2023, s. 216).

⁽¹⁵⁾ Te dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, z uwzględnieniem dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – po odliczeniu dochodów z podatków od nieoczekiwanych zysków dostawców energii.

- (22) Oprócz tego Rada zaleciła też Rumunii utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych z zasobów krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu oraz innych funduszy unijnych, w szczególności w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. inwestycje publiczne finansowane z zasobów krajowych wzrosną z 2,3 % PKB w 2023 r. do 3,3 % PKB w 2024 r. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Jeżeli chodzi o wydatki publiczne finansowane z dochodów z funduszy unijnych, w tym z dotacji w ramach Instrumentu, przewiduje się z kolei, że wzrosną one z 3,3 % PKB w 2023 r. do 2,3 % PKB w 2024 r. Spadek ten wynika z zakończenia okresu programowania funduszy strukturalnych Unii, obejmującego lata 2014–2020, w ramach którego fundusze były dostępne do 2023 r.
- (23) Na podstawie środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy i przy założeniu niezmiennego kursu polityki deficyt publiczny w 2025 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ma wynieść 7,0 % PKB. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 53,9 % do końca 2025 r. Wzrost deficytu w 2025 r. odzwierciedla głównie krótkoterminowe koszty reformy emerytalnej, która ma zwiększyć deficyt o kolejne 0,5 % PKB w 2025 r. w porównaniu ze scenariuszem bazowym niezakładającym przeprowadzenia reformy. Po wyborach lokalnych prawdopodobne jest jednak pewne ograniczenie wydatków kapitałowych, a wzrost wydatków bieżących, z wyłączeniem emerytur, powinien nieco spowolnić. Prognoza deficytu na 2025 r. nie uwzględnia potencjalnych dodatkowych dochodów wynikających z reformy systemu podatkowego obejmującego mikroprzedsiębiorstwa oraz szeroko zakrojonej reformy podatkowej, które są elementami planu odbudowy i zwiększania odporności i są obecnie opracowywane. Reformy te mogą przynieść znaczne dochody dla budżetu państwa, a jeżeli zostaną odpowiednio opracowane i wdrożone, mogą też znacznie obniżyć deficyt w 2025 r. w porównaniu z prognozą. Rozważna polityka fiskalna powinna przyczynić się do zmniejszenia inflacji bazowej – która jest znacznie wyższa od unijnej średniej i która, jeżeli będzie się utrzymywać, mogłaby prowadzić do utraty konkurencyjności – a także do wzmocnienia pozycji zewnętrznej.
- (24) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Oczekuje się, że te reformy i inwestycje przyczynią się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów lub znacznej części tych wyzwań. Ze względu na te krótkie ramy czasowe szybkie przystąpienie do skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla wzmocnienia długoterminowej konkurencyjności Rumunii dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby zrealizować do sierpnia 2026 r. przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności zobowiązania, Rumunia musi znacznie przyspieszyć wdrażanie reform i inwestycji przez zapewnienie skutecznego sprawowania rządów i zwiększenie zdolności administracyjnych. Systematyczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne dla celu zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (25) W ramach przeglądu śródkresowego programów polityki spójności Rumunia ma obowiązek, zgodnie z art. 18 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽¹⁶⁾, dokonać przeglądu poszczególnych programów wspieranych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), Fundusz Spójności oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) do marca 2025 r., biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2024 r. oraz krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Przegląd ten stanowi podstawę ostatecznej alokacji finansowania unijnego w ramach poszczególnych programów. Rumunia poczyniła wprawdzie postęp we wdrażaniu programów polityki spójności i Europejskiego filaru praw socjalnych, ale pozostają pewne wyzwania i utrzymują się znaczne dysproporcje terytorialne pod względem inwestycji i zatrudnienia między regionem stołecznym a pozostałymi regionami, a także między obszarami zurbanizowanymi a nieurbanizowanymi. Należy koniecznie przyspieszyć wdrażanie programów polityki spójności i wzmocnić zdolności administracyjne na poziomie krajowym i regionalnym. Priorytety uzgodnione w ramach programów są nadal aktualne. Szczególną uwagę należy zwrócić na poprawę zarządzania sektorami gospodarki wodno-ściekowej i gospodarowania odpadami oraz ich zrównoważonego charakteru. Równie ważna jest poprawa wydajności pracy i zdolności przedsiębiorstw do innowacji przez skupienie się na ukierunkowanym wsparciu dla przedsiębiorstw, w tym na współpracy publiczno-prywatnej i udziale w europejskich inicjatywach w zakresie badań naukowych i innowacji. Oprócz ochrony różnorodności biologicznej należy nadal priorytetowo traktować inwestycje w sieć kolejową i zrównoważony transport miejski.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizyjowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- (26) Kluczowe znaczenie ma także rozwój zdolności administracyjnych na szczeblu krajowym i niższym niż krajowy, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia władz lokalnych i regionalnych. Należy zapewnić wdrożenie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji, łącznie ze stopniowym wycofywaniem węgla do 2032 r. Należy w dalszym ciągu ulepszać publiczne służby zatrudnienia. W tym względzie szczególnie istotne jest zwiększenie skuteczności środków aktywizacji zawodowej kobiet, młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się, osób z niepełnosprawnościami i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie. Potrzebne są inwestycje w kształcenie i szkolenie, a także w podnoszenie i zmianę kwalifikacji ludności. Należy poprawić dostępność i jakość opieki społecznej i długoterminowej, a także usług zdrowotnych w całym kraju dla wrażliwych grup osób, a także przyspieszyć deinstytucjonalizację tej opieki. Poważnym wyzwaniem pozostaje również ubóstwo energetyczne. Podczas przeglądu śródkresowego warto zwrócić większą uwagę na zapewnienie mieszkań socjalnych i związanych z nimi usług socjalnych, a także na zrównoważony rozwój mniejszych obszarów zurbanizowanych, które borykają się ze stałym deficytem zdolności administracyjnych. Sprostanie tym wyzwaniom przyczyniłoby się także do wsparcia pozytywnej konwergencji społecznej zgodnie z analizą dotyczącą poszczególnych państw, dokonaną na drugim etapie przez służby Komisji w oparciu o cechy ram konwergencji społecznej, którą przeprowadzono pilotażowo w 2024 r. Zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1263 europejski semestr obejmuje nadzór Komisji nad wdrażaniem wytycznych dotyczących zatrudnienia, między innymi na podstawie ram służących identyfikacji zagrożeń dla konwergencji społecznej. Rumunia mogłaby również wykorzystać Platformę na rzecz technologii strategicznych dla Europy, ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795⁽¹⁷⁾, aby z jej pomocą wspierać inwestycje w biotechnologię (np. inwestycje w wykorzystanie sztucznej inteligencji w sektorze medycznym oraz w badania naukowe i inwestycje produkcyjne dotyczące produktów leczniczych o krytycznym znaczeniu), inwestycje w technologie cyfrowe i innowacje w głębokich technologiach, a także w czyste i zasobooszczędne technologie; mogłaby również inwestować w zdolności, tak aby zaradzić niedoborom wykwalifikowanej siły roboczej, np. umiejętności niezbędnych do rozwoju wspomnianych technologii krytycznych.
- (27) Pomimo obserwowanej w ostatnim czasie poprawy sytuacji ryzyko ubóstwa i nierówności w Rumunii są nadal wysokie, a różnice między grupami ludności i regionami – znaczne, zaś dostęp do zatrudnienia i edukacji jest wciąż nierównomierny. Skuteczność systemu ochrony socjalnej w zmniejszaniu ryzyka ubóstwa i nierówności jest wciąż ograniczona ze względu na niewystarczający dostęp do niego i niski poziom adekwatności. Wskaźnik zatrudnienia jest też wciąż jednym z najniższych w Unii, w szczególności w przypadku grup niedostatecznie reprezentowanych. Ponadto trudności w zapewnieniu równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia wpływają negatywnie na wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu.
- (28) W planie odbudowy i zwiększania odporności przewidziano środki dotyczące wyzwań, o których mowa w motywie 27. Środki te obejmują reformę systemu ochrony osób dorosłych z niepełnosprawnościami, reformę mającą na celu wprowadzenie kart pracy i formalizację pracy pracowników domowych, inwestycję w programy podnoszenia lub zmiany kwalifikacji pracowników w przedsiębiorstwach, reformę systemu obowiązkowego kształcenia służącą zapobieganiu wczesnemu kończeniu nauki i jego ograniczaniu oraz inwestycje w opracowanie programu ramowego na rzecz ustawicznego szkolenia specjalistów w zakresie usług wczesnej edukacji. Programy spójności obejmują również środki powiązane, takie jak specjalne interwencje ukierunkowane na zatrudnienie młodzieży, aktywizację i zatrudnienie grup defaworyzowanych na rynku pracy, a także włączenie społeczne osób należących do wrażliwych grup. Szybkie wdrożenie tych programów przyczyniłoby się do sprostania wyzwaniom, o których mowa w motywie 27, i wspierałoby pozytywną konwergencję społeczną.
- (29) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i stwierdzonego przez nią istnienia nadmiernych zakłóceń równowagi zalecenia na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1 i 2. Polityki, o których mowa w zaleceniu 1, pomagają zaradzić podatnościom na zagrożenia związanym z wysokimi poziomami deficytu obrotów bieżących i deficytu publicznego, które potencjalnie narażają gospodarkę na wstrząsy i przyczyniają się do wysokiej inflacji. Polityki, o których mowa w zaleceniu 2, pomagają m. in. zaradzić podatnościom na zagrożenia związanym z konkurencyjnością kosztową, które wynikają ze wzrostu wynagrodzeń przewyższającego wzrost wydajności pracy, i z konkurencyjnością pozakosztową, która wynika z barier strukturalnych,

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

NINIEJSZYM ZALECA Rumunii podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Zaostrzenie polityki fiskalnej w celu osiągnięcia korekty budżetowej za cały rok 2024. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu – wzrostu wydatków netto ⁽¹⁸⁾ w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego, między innymi, obniżenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB oraz utrzymanie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na ostrożnym poziomie w średnim okresie.
2. Znaczne przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności oraz planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, tak aby zakończyć reformy i inwestycje do sierpnia 2026 r., przez zapewnienie skutecznego zarządzania i wzmocnienie zdolności administracyjnych. W kontekście przeglądu śródkresowego programów polityki spójności – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, podjęcie działań w celu lepszego reagowania na potrzeby dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, powiązanych z nim usług społecznych oraz rozwoju mniejszych obszarów zurbanizowanych, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości w zakresie poprawy konkurencyjności oferowanych przez Platformę na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 21 października 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

NAGY I.

⁽¹⁸⁾ Zgodnie z art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.